

Huvudman

Finspångs kommun
kommun@finspang.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola Viggestorpsskolan i Finspångs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Finspångs kommun att **senast den 13 juni 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling, delar ur planen mot kränkande behandling, starta utredning av behov av särskilt stöd samt delar ur garantin för tidiga stödinsatser. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Finspångs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Finspångs kommun ska vidta följande åtgärder

Åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 7 april 2025 klargöra skyldigheten för all skolpersonal att, när en elev blir utsatt för kränkande behandling, agera genom att vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet. Se vidare till att klargöra skyldigheten för all skolpersonal att vid kändedom om att en elev upplever

sig utsatt för kränkande behandling göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (1 kap. 5 §, 2 kap. 34 §, 5 kap. 6 § och 6 kap. 5 § skollagen, Lgr 22, 2.1 Normer och värden)

2. Se till att skolpersonal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden 13 mars 2025 – 5 juni 2025. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder även inkomma med fem kränkingsanmälningar med efterföljande utredningar om sådana finns. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

Planen mot kränkande behandling

3. Se till att revidera skolenhetens plan mot kränkande behandling. Planen ska förutom en översikt över de åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året innehålla en redogörelse över hur tidigare års åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling har genomförts. En reviderad plan mot kränkande behandling, med det innehåll som anges ovan, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 6–8 §§ skollagen).

Starta utredning av behov av särskilt stöd

4. Se till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn startar en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 13 mars – 5 juni 2025 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. (3 kap. 7 § skollagen)

Garantin för tidiga stödinsatser

5. Se till att vid minst ett tillfälle före den 7 april 2025 informera samtliga lärare samt elevhälsan i förskoleklass och på lågstadiet om skollagens bestämmelser gällande garantin för tidiga stödinsatser. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder.
6. Se till att använda Skolverkets bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk samt i matematik enligt författningarnas krav. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med sammanställning på gruppnivå av det senast använda bedömningsstödet i svenska och svenska som andraspråk samt i matematik för vårterminen 2025. Av sammanställningen ska det även framgå när bedömningsstödet använts. (9

kap. 22 b – c §§ skolförordningen och 4-5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Finspångs kommun en anmärkning avseende brister rörande åtgärdsprogrammets utformning. Finspångs kommun ska senast den 13 juni 2025 vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, anmälan om utredning av behov av särskilt stöd, beslut om åtgärdsprogram, delar av planen mot kränkande behandling samt elevers medverkan, starta utredning om kränkande behandling, ordningsregler samt utreda och genomföra åtgärder för att få ordningsstörande elever att ändra sitt beteende.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:6778) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden under hösten 2024 inlett en tillsyn av Viggestorpsskolan i Finspångs kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Viggestorpsskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd samt trygghet och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 6 och 7 november 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland skolans ordningsregler, plan mot diskriminering och kränkande behandling, samt ett urval av beslut om disciplinära åtgärder med tillhörande utredningar. Huvudmannen har den 9 januari 2025 yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet, samt gett svar på kompletterande frågor.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten. (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att all personal inte agerar när de uppmärksammar att en elev utsätts för kränkande behandling. Lärarna uppger i intervjuerna att en orsak till att lärare inte agerar vid kränkande behandling är att inte alla lärare känner sig bekväma med att reda i konflikter eller att reda i konflikter mellan elever som de inte känner. Av intervjuerna framgår vidare att det även kan föreligga en okunskap bland personal kring vad som är en kränkning. Av intervju med rektor framkommer att det finns situationer där personal inte agerar aktivt vid kränkande behandling, att det i vissa situationer funnits personal som valt att titta bort.

Av intervju med lärare framkommer att all kännedom om kränkande behandling inte alltid anmäls. Vidare framkommer det i intervjun att skälen till att anmälan inte sker kan vara att lärarna löst en situation på plats och anser att saken är utredd och ingen anmälan behövs, eller att lärarna inte alltid har tid att göra en anmälan. Vidare framkommer från intervjuerna att lärare ibland kan ha svårt att avgöra huruvida det rört sig om en kränkning och därmed blir inte all kännedom om kränkande behandling anmäld.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (1 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § skollagen)

Av skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att en lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Av Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, framgår bland annat att alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling. (Lgr 22, avsnitt 2.1)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete för att motverka kränkande behandling.

Av utredningen i ärendet framgår att all personal inte alltid agerar och anmäler till rektorn vid uppmärksammandet av kränkande behandling. Vidare visar utredningen att skälen till att personal inte alltid agerar och anmäler kännedom om kränkande behandling bland annat är att personalen känner sig obekväma med att reda i vissa konflikter eller att de inte hinner med. Att personal underlåter att agera och anmäla att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling medför att alla kränkningar inte kommer till rektors och huvudmannens kännedom. Huvudmannen kan därmed inte ta sitt ansvar för att skyndsamt utreda och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens två års senaste planer mot kränkande behandling. Av planerna framgår en översikt över de åtgärder som ska genomföras och de åtgärder som bedömts vara aktuella för att förebygga och

förhindra kränkande behandling av elever samt en redogörelse för hur de ska genomföras under året. Av planerna framgår inte hur tidigare års planerade åtgärder genomförts.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Vidare framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 6 – 8 §§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav.

Tillsynen visar att skolenhetens plan mot kränkande behandling saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts för att förhindra kränkande behandling. Även om skolan har ett pågående arbete så ska det även dokumenteras i planen. Ett sådant arbete är nödvändigt för att kunna sätta in adekvata åtgärder i verksamheten i syfte att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Starta utredning av behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn och elevhälsan framkommer att det inte startas en utredning för varje inkommen anmälan om utredning av behov av särskilt stöd. Av intervjuerna framgår att en anledning till att inte alla anmälningar leder till att elevernas stödbehov utreds är att rektorn och elevhälsan anser att de extra anpassningarna inte testats i tillräcklig utsträckning.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte

skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete när det gäller att starta utredning av elevers behov av särskilt stöd.

Tillsynen visar att det finns elever som inte har utretts för behov av särskilt stöd trots att ett sådant behov befaras föreligga. Om en elevs behov inte utreds riskerar eleven att helt eller i vart fall under en viss tid bli utan det särskilda stödet som eleven har rätt till. Utan en utredning är det också svårt för lärare och rektorn att veta att eventuella insatser som sätts in motsvarar elevens behov.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärarna framgår att lärarna för bedömning av kunskaper gällande språklig medvetenhet och matematiskt tänkande i förskoleklass använder Skolverkets kartläggningsmaterial under höstterminen. Av intervjuer med rektorn samt kompletterande information från rektorn, framgår att om det utifrån kartläggningsmaterialen finns en indikation på att en elev inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i aktuella ämnen så gör förskollärare eller lärare, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling.

Av intervjuer med lärare, rektorn samt från kompletterande information från rektorn framkommer att Skolverkets bedömningsstöd för bedömning av kunskaper i svenska samt svenska som andraspråk i årskurs 1 används under höstterminen. Vidare framkommer att bedömningsstödet i årskurs 1 för bedömning av kunskaper i matematik används den muntliga delen under höstterminen och den skriftliga delen används under vårterminen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i 1. förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, 2. lågstadiet i grundskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det

skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §. Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §. (3 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår att ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid 1. en särskild bedömning enligt 4 §, 2. planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och 3. uppföljning enligt 4 b §. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen)

Av skolförordningen framgår att nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1 samt att Skolverket får meddela närmare föreskrifter om nationella bedömningsstöd och användningen av dessa. (9 kap. 22 b – c §§ skolförordningen)

Av Skolverkets föreskrifter framgår vidare att i ämnet svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling (diarienummer 2019:563) användas. Vidare framgår att för varje elev ska läraren använda bedömningsstödet vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Därefter ska läraren använda bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling. (4–5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan)

Av Skolverkets föreskrifter framgår vidare att i ämnet matematik i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning (diarienummer 2019:564) användas. Vidare framgår att för varje elev ska läraren använda bedömningsstödet vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Läraren ska använda den del av bedömningsstödet som avser den aktuella terminen och börja på mellannivån för varje elev. Därefter ska läraren använda bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling. (4–5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i användning av nationella bedömningsstöd på skolan.

Tillsynen visar att det nationella kartläggningmaterialet för bedömning av kunskaper i förskoleklass samt den skriftliga delen av bedömningsstödet i matematik för årskurs 1 genomförs i enlighet med Skolverkets föreskrifter. Om det utifrån kartläggnings- och bedömningsstöden finns en indikation på att en elev inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i aktuella ämnen så gör förskollärare eller lärare, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling.

Av tillsynen framkommer dock att bedömningsstödet för bedömning av elevers kunskaper i svenska och svenska som andraspråk och den muntliga delen av bedömningsstödet i matematik inte används två gånger under läsåret. När det nationella bedömningsstödet inte används som avsetts utifrån Skolverkets föreskrifter, riskerar skolan att förbise elever som skyndsamt behöver stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd för att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Finspångs kommuns verksamhet vid Viggestorpsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling, delar av planen mot kränkande behandling, starta utredning av behov av särskilt stöd samt garantin för tidiga stödinsatser. Det finns därför skäl att förelägga Finspångs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Åtgärdsprogrammets utformning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av fyra åtgärdsprogram för enskilda elever. Av de granskade åtgärdsprogrammen framgår elevernas behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Av granskade åtgärdsprogram framgår inte i samtliga fall när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljning respektive utvärdering.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete avseende att utforma åtgärdsprogram. Tillsynen visar att det i ett av de fyra åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknas uppgifter om när uppföljning och utvärdering av åtgärderna ska ske, samt vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Finspångs kommuns verksamhet vid Viggestorpsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärdsprogrammets utformning. Utredningen visar att merparten av de granskade åtgärdsprogrammets utformning följer författningarnas krav. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Finspångs kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, delar av arbetet med särskilt stöd, delar av planen mot kränkande behandling, starta utredning om kränkande behandling, ordningsregler samt utreda och genomföra åtgärder för att få ordningsstörande elever att ändra sitt beteende.

Extra anpassningar och delar av arbetet med särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att elever som inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ges stöd i form av extra anpassningar. Vidare framkommer av kompletterande information från rektorn att det i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet görs en uppföljning av de extra anpassningar som getts, samt att en överlämning av resultatet av denna utvärdering sker till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Av intervju med lärare samt elevhälsan framkommer att om elever riskerar att inte uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper efter att extra anpassningar har prövats, anmäls dessa till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. Av intervjuer med lärare, elevhälsans personal, kompletterande information från rektorn samt av granskade åtgärdsprogram framgår att samråd sker med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd.

Av dokumentstudier och av intervjuer med elevhälsans personal samt rektorn framgår att efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd fattar rektorn beslut om att utarbeta ett åtgärdsprogram eller om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig

skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet. (3 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att det i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan, anpassade grundskolan, sameskolan och specialskolan, ska genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen)

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Delar av arbetet för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredning efter anmälan om kränkande behandling

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det för varje inkommen anmälan om kränkande behandling startas en utredning. Av intervjuerna framkommer vidare att åtgärder i form av exempelvis samtal sätts in för att komma till rätta med kränkningen, samt att det sker regelbundna träffar mellan rektor och kuratorn för avstämning av samtliga inkomna ärenden om kränkande behandling. Vidare framkommer att samtliga anmälningar/utredningar följs upp efter en tid.

Elevs medverkan i planen mot kränkande behandling

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att elever ges delaktighet i arbetet med planen mot kränkande behandling genom att eleverna deltar i trygghetsvandringar samt att trygghetsfrågor och ordningsregler tas upp för diskussion i klassråd och elevråd. Resultatet från trygghetsvandringarna samt elevernas synpunkter på exempelvis ordningsreglerna tas upp vid revidering av planen mot kränkande behandling.

Rättslig reglering

Utredning efter anmälan om kränkande behandling

Av skollagen framgår att en rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Elevs medverkan i planen mot kränkande behandling

Av 2§ förordningen [2006:1083] om barns och elevs deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av granskad dokumentation framkommer att skolenheten har skriftliga ordningsregler, som rektorn har beslutat om. Av intervjuer med rektorn, lärare samt av kompletterande information från rektorn, framkommer att ordningsreglerna revideras vid varje läsårsstart samt att rektorn och skolans personal analyserar ordningsreglerna, som sedan tas upp på elevrådet. Vidare uppger rektorn att i de fall som eleverna har synpunkter på innehåll eller formuleringar, tas det hänsyn till vid revidering av ordningsreglerna.

Rättslig reglering

Av framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning och åtgärder vid upprepat ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utreda och åtgärda ordningsstörande beteende

Av intervjuer med lärare, elevhälsan samt rektorn framkommer att vid upprepat ordningsstörande beteende startas det en utredning där saken utreds. Vidare framkommer från intervju med lärare och elevhälsan att lärare tar kontakt med elevens vårdnadshavare samt rektorn vid upprepat ordningsstörande beteende, samt samråder med elevhälsan. Elever som upprepat stört ordningen tas även upp på regelbundna möten med elevhälsan. Utredning görs i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare. Av intervju med lärare framkommer även att om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda startas även en sådan utredning.

Beslut om disciplinära åtgärder

Av granskad dokumentation samt intervju med rektorn framkommer att rektorn fattat beslut om disciplinära åtgärder, såsom exempelvis avstängning samt tillfällig omplacering vid annan skolenhet under det senaste läsåret. Av intervju med lärare framkommer att lärare dokumenterar de åtgärder som satts in i klassrummet.

Av granskad dokumentation i form av beslut om disciplinära åtgärder fattade av rektorn, framkommer att i det fall där tillfällig omplacering vid annan skolenhet skett, har beslutet fattats med anledning av att andra elever samt personals trygghet äventyrats trots skolans åtgärder. Vidare framkommer att beslutet förekommit av samtal med berörd elev och dess vårdnadshavare. Vad gäller

beslut om avstängning framkommer av granskad dokumentation att beslutet fattats med anledning av att andra elever och personals trygghet äventyrats. Beslutet om avstängning har förekommit av att elevens ordningsstörande beteende utretts samt att elevens vårdnadshavare meddelats om att beslut kommer fattas och getts möjlighet till yttrande. Socialnämnden har informerats om beslutet.

Rättslig reglering

Utreda och åtgärda ordningsstörande beteende

Av skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar.

En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Enligt de förutsättningar som anges i 7-23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap 6 § skollagen)

Av skollagen framgår att under samma förutsättningar som i 7 § får en lärare eller rektor i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan besluta att en elev ska stanna kvar i skolan under uppsikt högst en timme efter att skoldagens undervisning har avslutats eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar. (5 kap 8 § skollagen)

Av skollagen framgår att om en elev i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap 9 § skollagen)

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende, med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket. (5 kap. 10 § skollagen)

Beslut om disciplinära åtgärder

Av skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra

ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i 7–23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Av skollagen framgår att i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan får rektorn besluta att en elev ska följa undervisningen i en annan undervisningsgrupp än den eleven annars hör till eller undervisas på annan plats inom samma skolenhet om åtgärderna som gjorts efter en sådan utredning som avses i 9 § första stycket inte varit tillräckliga eller om det annars är nödvändigt för att tillförsäkra de andra eleverna trygghet och studiero. (5 kap. 12 § skollagen)

Av skollagen framgår att om åtgärder enligt 12 § inte är tillräckligt ingripande för att tillförsäkra andra elever trygghet och studiero eller inte är möjliga att genomföra, får rektorn besluta att en elev tillfälligt ska ges undervisning vid en annan skolenhet eller på en annan plats inom huvudmannens organisation.

Ett beslut enligt första stycket får innebära att eleven ges enskild undervisning eller undervisning i en särskild undervisningsgrupp enligt 3 kap. 11 §. De förutsättningar som anges i 3 kap. för sådan undervisning behöver inte vara uppfyllda inför ett sådant beslut. Innan rektorn fattar ett beslut som innebär undervisning i en annan undervisningsgrupp ska rektorn bedöma hur åtgärden kan påverka övriga elevers utbildning i den gruppen. Ett beslut om tillfällig placering vid en annan skolenhet fattas gemensamt med rektorn vid den mottagande skolenheten. Elevens vårdnadshavare ska informeras om ett beslut enligt första stycket innan placeringen genomförs. En åtgärd som rektorn vidtagit med stöd av första stycket får inte gälla för en längre tid än fyra veckor. (5 kap. 13 § skollagen)

Av skollagen framgår att i grundskolan, specialskolan och sameskolan får rektorn besluta att stänga av en elev helt eller delvis om eleven agerar på ett sådant sätt att andra elevers eller personals säkerhet bedöms vara hotad.

Rektorn får även besluta att stänga av en elev helt eller delvis om

1. åtgärder enligt 13 § inte är tillräckligt ingripande eller inte är möjliga att genomföra eller det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och
2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Eleven ska erbjudas kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första eller andra stycket. Ett beslut om avstängning gäller omedelbart om inte annat beslutas. (5 kap. 14 § skollagen)

Av skollagen framgår att ett beslut enligt 14 § får innebära avstängning endast under den tid som behövs för en skyndsam utredning av vilka andra åtgärder som kan behövas. En elev får inte stängas av för en längre tidsperiod än en vecka och inte heller vid fler tillfällen än två gånger per kalenderhalvår. (5 kap 15 § skollagen)

Av skollagen framgår att innan rektorn beslutar om avstängning enligt 14 § ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig.

Rektorn ska informera huvudmannen när han eller hon har fattat ett beslut om avstängning. Om eleven är under 18 år ska även socialnämnden informeras om beslutet. (5 kap. 16 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Emelie Nordqvist

Föredragande
Signerat av: Emelie Nordqvist